

GLOSSARI

Acreditació: Procés d'autoregulació mitjançant el qual diverses organitzacions garanteixen el reconeixement formal dels programes i institucions de tipus educatiu que compleixen els criteris proposats de qualitat educativa.

Acreditació de centres: Reconeixement formal de la capacitat d'una institució per a proveir activitats de formació continuada.

Actitud: Disposició a respondre de forma favorable o desfavorable davant un objecte, un esdeveniment, una persona o una institució, manifestant d'alguna manera un estat d'ànim.

Activitat: Tasca concreta que realitza una persona, en aquest cas un professional de la salut.

Actuació: realització d'una tasca o treball. També es refereix a una forma de conducta o comportament.

Anàlisi crític, o avaluació crítica: Es refereix a l'aplicació d'un mètode científic determinat a la lectura de la literatura (bibliografia) científica, per tal d'establir la qualitat de l'article publicat i la validesa dels resultats exposats.

Aprentatge:

- **Autodirigit, autònom o autoaprenentatge:** L'alumne assumeix la responsabilitat del seu aprenentatge tot identificant les seves necessitats.
- **Per l'Acció:** l'alumne té un paper actiu en la determinació dels objectius d'aprenentatge. Hi pesen molt l'organització i la planificació de l'alumne.
- **Basat en problemes (ABP/PBL):** Mètode

d'ensenyament-aprenentatge centrat en l'alumne. Aquest adquireix les seves competències a través de situacions de la vida real (problema). La finalitat és formar estudiants o professionals capaços d'analitzar i d'enfrontar-se a un problema com si fos la seva vida professional, tot valorant i integrant el saber (coneixement) que condueix a l'adquisició de competències. El problema plantejat suggereix objectius que obliguen a la investigació i a l'aprenentatge individual o en grups petits. En la mesura que s'avança en el procés es plantegen nous objectius i es continua construint coneixement i noves competències.

- **Cassos clínics:** Aprenentatge basat en situacions reals clíniques en les quals es fixen objectius d'aprenentatge concrets per a cadascun i poden relacionar-se amb l'anatomia, farmacologia, patologia, etc. (les disciplines clàssiques); es pretén que l'alumne investigui o resolgui d'una manera autònoma cadascun dels objectius marcats.
- **Continuat:** El que es realitza al llarg de tota la vida professional.
- **Cooperatiu:** és un enfocament metodològic per a l'aprenentatge de qualsevol contingut en un context formatiu. Parteix de la base que les diferències entre els aprenents són un potencial per a l'aprenentatge. A través de diversos mètodes i tècniques es practica el treball en equip; és un context on el participant es manté sempre actiu.
- **Experiencial:** no hi han objectius predeterminats. El que s'aprèn depèn del context, de les motivacions dels alumnes, d'altres persones amb qui estan en contacte, dels descobriments fets, etc. És el resultat de les activitats en què es participa.

- **Guiat:** el docent pren les decisions més importants pel que fa als objectius i estratègies d'aprenentatge i en com mesurar els resultats. També s'ocupa del feedback, les valoracions i les compensacions.
- **Reflexiu:** Es basa en la pròpia experiència i en la resolució de problemes al lloc de treball. Les sorpreses que sorgeixen indueixen a l'elaboració de noves hipòtesis (reflexió en l'acció). Obliga a una recerca de nova informació i a una nova reflexió en l'acció per a incorporar el nou aprenentatge. El procés de revisió-avaluació de la informació condueix a l'aprenentatge.

Aptitud: Capacitat i disposició per actuar competentment en una determinada activitat. També es refereix a la suficiència o a la idoneïtat per obtenir i exercir un treball o càrrec, o per superar una prova.

Àrea de coneixement: àmbit de coneixement, habilitats, competències i característiques professionals que es poden combinar per formar un conjunt o cos, l'ensenyament dels quals es duu a terme durant la formació acadèmica.

Assignatura: Cadascuna de les matèries que s'ensenyen en un centre docent o formen un pla acadèmic d'estudis.

Auditoria: Revisió i inspecció mitjançant un mètode estandaritzat per mesurar la qualitat de l'ensenyament impartit en institucions universitàries o sanitàries, en el nostre cas verificació de l'execució de les propostes formatives.

Autoaprenentatge: Veure aprenentatge autònom o autodirigit.

Autoavaluació: procés d'avaluació de les pròpies deficiències, assoliments, conductes o actuacions i competències professionals.

L'autoavaluació és una part important de l'aprenentatge autònom al llarg de tota la vida, degut al fet que crea la necessitat de millora al mateix temps que justifica la confiança en la pròpia competència.

Autoavaluació, qüestionari: Avaluació efectuada per l'alumne sobre si mateix que proporciona un mesurament indirecte de les seves competències i de la seva actuació a la vida real. Proporciona una avaluació dels propis assoliments (èxits) i deficiències, de l'actuació professional i de les competències professionals.

Avaluació: Procés a través del qual s'intenta determinar de manera sistemàtica i objectiva la rellevància, l'efectivitat i l'impacte de les activitats en funció dels objectius. L'avaluació es pot referir a l'estructura, al procés o al resultat.

- **Formativa:** es realitza durant el procés d'aprenentatge, a través dels resultats es pretén millorar el rendiment de la persona o l'alumne. Permet identificar àrees de millora i aporta suggerències perquè aquestes oportunitats de millora constitueixin una eina educativa. L'avaluació formativa identifica dèficits, objectiva progressos i introdueix mesures correctores.
- **Sumativa:** determina si la persona avaluada ha obtingut uns objectius o nivells prèviament establerts sobre la base d'estàndards, amb la finalitat de donar un valor al resultat. Permet certificar, concedir l'apte per al desenvolupament d'una tasca, validar, acreditar, classificar, i certificar.

Avaluació clínica objectiva i estructurada (ACOE): Mètode introduït el 1972 per avaluar d'una manera estandaritzada la competència. Els candidats són sotmesos a proves estandaritzades ubicades en "estacions" (entre 12 i 20) que avaluen, per exemple, les habilitats a l'hora de realitzar una Història Clínica, una exploració, una comunicació, una

interpretació de proves, la capacitat de diagnòstic. S'utilitzen pacients estandaritzats, observació directa o indirecta i estàndards definits per a cada prova.

Es pot utilitzar com a avaluació sumativa, i està especialment indicada en el cas d'haver de prendre decisions sobre apte o no apte, o bé per a la certificació/recertificació. També és útil per a l'estudiant com a avaluació formativa. Però en ésser una prova parcel·lada, no permet comprovar la capacitat en conjunt de l'estudiant o de l'examinador per enfrontar-se a un pacient globalment.

L'ACOE, combinada amb altres proves, com ara casos en context real, portafoli, avaluació 360 °, etc., permet tenir una visió molt fiable de la competència professional.

Benchmarking (oferta de formació): Procés continu d'avaluació dels productes, serveis i mètodes, en relació als dels competidors més eficients o de les empreses reconegudes com a líders.

Més enfocat a l'àmbit empresarial, el benchmarking és un procés d'avaluació continu i sistemàtic; un procés mitjançant el qual s'analitzen i es comparen permanentment els processos empresarials d'una organització enfront dels processos de les companyies líders a qualsevol part del món, a fi d'obtenir informació que pugui ajudar a l'organització a millorar la seva actuació – rendiment.

Banc de recursos: Conjunt d'informació de què es disposa per aconseguir la finalitat proposada, en aquest cas l'aprenentatge (llibres, revistes, preparacions, etc.).

Capacitat: Aptitud, disposició o suficiència que predisposa algú per al bon exercici d'alguna cosa. Per a alguns autors, són elements o components de la competència, per d'altres es considera que la inclou.

Cas: Situació o succés a partir del qual es desenvoluparà l'aprenentatge. Estratègia didàctica que consisteix en la

descripció d'una situació concreta amb finalitats pedagògiques per aprendre o perfeccionar-se en algun camp determinat. Ha de ser autèntic, els alumnes han de formular un diagnòstic o prendre alguna decisió; per a l'anàlisi i resolució han d'exigir uns coneixements i unes informacions precises i ha de ser complet.

Cicle formatiu: Cadascun dels blocs de cursos en què es divideix un pla d'estudis.

Classe magistral (lecture): exposició oral feta per un professor davant d'un grup nombrós d'estudiants.

Coavaluació: avaluació realitzada per individus que es troben en la mateixa situació que el subjecte que avalua (p. e. Tutors, col·legues,...)

Competència: Habilitat, aptitud, i idoneïtat per fer alguna cosa o per intervenir en un assumpte determinat. Possessió d'un nivell satisfactori de coneixements i habilitats rellevants que inclouen components relacionals i tècnics. Aquests coneixements i habilitats són necessaris per realitzar les tasques pròpies de la professió. També s'hi inclouen les actituds i les aptituds.

Competència clínica: Conjunt de coneixements, habilitats, judici clínic, capacitat tècnica, corresponents a un nivell determinat dins del procés educatiu.

Competència professional: La intensitat amb la qual una persona utilitza els seus coneixements, habilitats, aptituds, actituds i bon judici associats a la seva professió, per tal de manejar i resoldre més eficaçment totes les situacions de la seva pràctica professional.

Competències transversals: Es refereix a les competències comunes a diversos professionals de la salut independentment de la seva professió o especialitat. Les competències poden agrupar-se en diversos dominis com: valors professionals, actituds, comportament i ètica, anàlisi crític, investigació, habilitats de comunicació, maneig de la informació,... també s'hi podrien

incloure aspectes generals de Salut Pública i sistemes sanitaris.

Comunicació: Tracte; correspondència entre dues o més persones. Aquestes poden compartir informació, sentiments. A la pràctica clínica el seu context és la relació entre professional de la salut el pacient, els familiars i l'equip de treball.

Conducta: La manera com els homes es comporten en llur vida i accions. Conjunt de les accions a través de les quals un ésser viu respon a una situació.

Concepte: Idea que l'enteniment concep (crea) o forma. Pensament expressat amb paraules.

Conferència: Dissertació en públic sobre algun tema doctrinal.

Conflicte d'interessos: Enfrontament entre opcions que es condicionen mútuament i que afecten les decisions adoptades i els seus resultats. En les professions sanitàries, conflicte moral existent entre la pràctica professional o científica del professional de la salut i la possible influència, directa o indirecta, del finançador d'aquesta pràctica o activitat científica en el resultat. Aquest conflicte s'estableix generalment amb la indústria farmacèutica o empreses comercials, que poden interferir en la llibertat del professional de la salut o modificar-la per aspectes simplement econòmics. També pot donar-se en les decisions del professional de la salut influenciat per interessos econòmics, en el cas de l'activitat privada.

Coneixement: L'adquisició de fets, dades, informació, idees o principis a través de l'estudi formal o individual, de la investigació, de l'observació, de l'experiència o de la intuïció.

Congrés: Reunió de professionals, investigadors i altres especialistes d'un mateix camp per a discutir i estudiar qüestions d'actualitat relacionades amb la seva activitat en diverses jornades de treball on es desenvolupen sessions en paral·lel o simultànies en el temps.

Contingut: Taula de matèries, com ara un índex. Informació relativa a una matèria, destreses i/o actituds.

Contractant: Qualsevol institució o organisme públic, semipúblic o privat que, en nom dels altres associats, demana suport financer al programa, que té la responsabilitat de la presentació de la proposta com a promotor i que, conseqüentment, en el moment de ser seleccionat, té responsabilitats contractuals, de coordinació i de gestió del projecte i de la distribució dels fons comunitaris concedits per a la realització del mateix. La coordinació i la gestió del projecte es poden delegar en un coordinador. En aquest cas, les modalitats de delegació han d'estar clarament precisades.

Crèdit formatiu: Conjunt de coneixements o competències que són cuantificables i que permet agrupar-los en el programa formatiu. Unitat didàctica que concreta un aprenentatge i que és impartida en un nombre d'hores determinat. En funció de les seves característiques es poden classificar en diferents tipus: comuns, d'avaluació, de reforç, de síntesi, de treball integrat, obligatoris, optatius, variables,...

Crèdit (LRU) (crèdit hora): Unitat de valoració dels ensenyaments. Correspon a 10 hores d'ensenyament teòric, pràctic o equivalents. Aquests ensenyaments equivalents podran tenir un valor diferent (RD 1497/1987) (RD 1267/1994).

Crèdit europeu (ECTS): Unitat de valoració acadèmica, en la qual s'integren tant els ensenyaments teòrics i pràctics com les activitats acadèmiques dirigides i el volum de treball que l'estudiant ha de realitzar per superar cadascuna de les matèries que integren un pla d'estudis (RD 1125/2003). És la unitat de mesura del treball realitzat per l'estudiant. Per als títols universitaris de caràcter oficial, s'ha establert de manera convencional que un curs acadèmic equival a 60 crèdits ECTS.

Criteris, d'avaluació: Requisits mínims que són considerats per tal de conèixer i establir els coneixements o competències en una matèria del programa de formació.

Currículum: Conjunt d'estudis concrets, superats per un estudiant en el marc d'un pla d'estudis, que condueixen a l'obtenció d'un títol.

Curs: Estudi d'una matèria desenvolupada com a unitat.

Desenvolupament professional continu (DPC): És el reconeixement públic, exprés i individualitzat del desenvolupament aconseguït per un professional sanitari pel que fa a coneixements, a l'experiència en les tasques assistencials, docents i d'investigació.

Destresa: Habilitat, art o propietat amb què es fa quelcom.

Detecció de necessitats: Procediment pel qual es detecten unes mancances que poden ser de tipus social, institucional o professional. La necessitat és la diferència existent entre les capacitats necessàries per a desenvolupar de forma efectiva una tasca i les que realment es tenen.

Existeixem diversos procediments o instruments per conèixer les necessitats formatives com: estudis, enquestes, entrevistes, contactes personals, anàlisis de documents, publicacions científiques, plans de salut, descripció de competències, anàlisis de llocs de treball,... o per l'opinió expressa dels professionals

Docent: Persona que imparteix l'ensenyament.

Discent: Persona que rep l'ensenyament.

Educació: Instrucció a través de l'acció docent. (1) Procés bidireccional mitjançant el qual es trameten coneixements, habilitats i valors. (2) Procés integral que està orientat a capacitar una persona perquè assimili y desenvolupi coneixements, tècniques i valors i perquè tingui un nivell de comprensió general. (3) Resultat d'aquell procés que es materialitza en l'adquisició de coneixements, habilitats, actituds i valors que poden produir canvis de caràcter social, intel·lectual, emocional, ... en la

persona.

Educació basada en resultats: Model que posa més èmfasi en els resultats educatius que en el procés. Se centra en el producte final (perfil professional). Exigeix una definició clara de l'objectiu final. Un exemple interessant n'és el model de tres cercles concèntrics: allò que el professional de la salut capaç de fer, com ho fa i com a professional.

Educació basada en evidències: Mètodes i enfocaments d'ensenyament utilitzats per educadors i basats en la millor evidència disponible, contraposada a l'educació basada en opinions. S'ha de tenir en compte el grau de fiabilitat de les evidències disponibles, així com la seva utilitat, generabilitat, validesa i rellevància. Requereix una lectura crítica de la literatura (bibliografia).

Educació centrada en el professor: Model clàssic d'ensenyament en el qual només es té en compte l'opinió del professor sobre allò que l'alumne ha d'aprendre i, per tant, ha d'ensenyar-li. Es basa en les classes magistrals on el discent és un ésser passiu.

Educació basada en l'alumne: Model modern que té en compte les necessitats de l'alumne, tot orientant-lo, i fomentant-li essencialment l'autoaprenentatge.

Educació basada en disciplines o matèries: Model clàssic d'Educació en el qual l'alumne aprèn separatament cadascuna de les matèries (anatomia, bioquímica, farmacologia, patologia, etc.), sense que el professor de cadascuna d'aquestes busqui connexió o integració amb les altres. Cada matèria es converteix en una finalitat en si mateixa.

Educació integrada: Ensenyament que integra les matèries amb àrees comunes.

Eficàcia: Capacitat per aconseguir el resultat necessari o desitjat. En les professions sanitàries es refereix als resultats d'una intervenció o experiment realitzats en una situació ideal.

Ex. Assaig clínic controlat i aleatoritzat.

Efectivitat: Mesura del grau o intensitat mitjançant el qual una intervenció, un procediment, un règim o un servei específics permeten obtenir els resultats esperats quan s'apliquen en circumstàncies habituals en una població específica.

Eficiència: Capacitat de realitzar adequadament una funció o aconseguir un resultat concret sense malgastar energia, recursos, esforços, temps o diners. L'eficiència es pot mesurar en termes físics (eficiència tècnica), o en termes de cost econòmic (eficiència econòmica, al menor cost).

E-learning: Ensenyament o aprenentatge a través de mitjans electrònics o informàtics (a través d'Internet).

Entorn: Ambient o factors i circumstàncies que envolten un fet o realitat i que influeixen en aquesta.

Especialitat: Branca d'una ciència, d'un art o d'una activitat, l'objectiu de la qual és una part limitada d'aquestes, i de la qual en posseïxen sabers (coneixements) o habilitats molt precisos els que la desenvolupen.

Estàndard: Quelcom que es pot mesurar i que és formulat mitjançant un consens sobre allò que és realment important. Model, exemple o norma per a la mesura de la quantitat, pes, intensitat, valor o qualitat, establert per un organisme amb autoritat i amb acceptació general. També es defineix com un criteri o un valor mitjà a través del qual es poden establir judicis o decisions.

Estratègies de recerca en el pla de formació: Línies de treball des de les quals es parteix per tal d'obtenir informació, a partir de la qual definirem el pla de formació.

Ètica: Part de la filosofia que tracta de la moral i de les obligacions de l'home. Conjunt de normes morals que regeixen la conducta humana.

Evidència: Certesa clara i manifestada de la qual no es pot dubtar. En les professions sanitàries es refereix a aquells resultats fruit d'un experiment que aporten una certesa inqüestionable. Exigeix fiabilitat, validesa i rellevància.

Expertesa: Coneixença, diligència i cura a l'hora d'executar una cosa per a la pràctica.

Expert: Pràctic, hàbil, experimentat.

Feedback (en formació): El concepte de feedback, conegut com retroalimentació, és un sistema de comunicació que es refereix a la capacitat de l'emissor per recollir les reaccions dels receptors, ja sigui mitjançant llenguatge verbal o no verbal, i d'acord amb l'actitud d'aquests per modificar el missatge. Tant les persones que l'emeten com les que el reben tenen llurs propis sentiments, emocions i percepcions.

Donar feedback en l'àmbit laboral o educatiu, que és tal com es denomina, significa que, qui el dóna, està informant a qui el rep sobre l'acompliment que aquest darrer ha obtingut en una tasca o gestió realitzada i amb quin grau d'encert, respecte a allò que l'organització esperava d'ell. D'aquesta manera es mantenen i incrementen els punts forts, i s'estableixen àrees de millora en els punts febles que la precisin.

El feedback pot ser implícit o explícit:

- Implícit és el que es dóna a través de gestos, tons de veu, expressions i qualsevol altra senyal no verbal. El feedback implícit pot ser incomplet, ja que potser no ateny tot el sentit que se li pretén donar, i en bona mesura depèn de la percepció de qui el rep. Precisament, qui el rep ha de reconèixer la informació que se li pretén donar en els missatges no verbals, tot reconeixent que va dirigida a ell i quin aspecte del seu comportament ha de modificar. Segons com es doni

aquest feedback, podria arribar a ser entès a la inversa, tot interpretant la mirada o un somriure de forma negativa, o per una resposta que rebem en un to de veu indiferent o molest, a judici nostre.

- Explícit dóna a qui el rep la informació clara d'allò que es pretén d'ell, sense que hagi d'endevinar-ho o suposar-ho, simplement ha d'escoltar. És major la incomoditat que pugui sentir la persona que el dóna, cosa que no hauria de ser així, ja que es tracta de millorar la conducta d'algú i això s'ha de fer amb la millor naturalitat possible. Per a donar feedback cal estar disposat a l'escolta activa dels motius o raonaments del perquè d'una determinada actitud, amb la finalitat d'entendre els comportaments inadequats i buscar alternatives a aquests.

Fiabilitat: Que ofereix seguretat o bons resultats. Creïble, fidedigne, sense error. Confiança en la precisió dels resultats. Parla de la reproductibilitat dels mesuraments (amidaments) d'un test o d'una prova.

Formació: Metodologia sistemàtica i planificada, destinada a millorar les competències tècniques i professionals de les persones, a enriquir els seus coneixements, a desenvolupar les seves aptituds i a millorar les seves capacitats.

Formació continuada (FC): És el procés d'ensenyament i aprenentatge actiu i permanent al qual tenen dret i obligació els professionals sanitaris, que s'inicia al finalitzar els estudis de pregrau o d'especialització i que està destinat a actualitzar i millorar els coneixements, habilitats i actituds dels esmentats professionals davant l'evolució científica, tecnològica, de les demandes i de les necessitats, tant socials com del propi sistema sanitari (LOPS. 2003).

Gestió del personal (en un pla formatiu): Adequació dels docents i col·laboradors en el pla formatiu, tot adaptant-se a les necessitats del mateix.

Grups de discussió: Conjunt de persones, estudiants o professionals, que es reuneixen amb una finalitat educativa, discutir i opinar sobre un tema proposat.

Grups de treball: Conjunt heterogeni d'estudiants o professionals, els membres del qual són relativament estables, i que tenen una finalitat cooperativa, proporcionar suport i assistència durant els processos d'aprenentatge o de desenvolupament de tasques.

Grau: Estudis acadèmics oficials que tenen com a finalitat l'obtenció d'una formació general orientada a la preparació i capacitació per a l'exercici professional. Els títols de grau són de 240 crèdits ECTS, que equivalen a un període mínim d'estudis de 4 anys.

Habilitat: Capacitat per a realitzar correctament una tasca que generalment s'adquireix després de l'aprenentatge o de l'experiència.

Hipòtesi explicativa: Primeres conclusions a les quals s'arriba a partir del plantejament d'un cas/problema en l'ABP.

Indicador: Expressió qualitativa o quantitativa utilitzada per a mesurar el grau de consecució dels objectius fixats prèviament, en relació a diferents criteris a valorar per un programa determinat.

Interdisciplinar: Estructura a partir de la qual els diferents components d'un grup treballen i es relacionen.

Investigació: Estudi profund d'alguna matèria mitjançant l'aprofitament del mètode científic per a intentar explicar o descobrir quelcom desconegut.

Jornada: Reunió d'especialistes d'un dia de durada, normalment monogràfica, dedicada a la discussió, actualització o exposició de nous estudis sobre un o diversos temes d'actualitat.

Logística: Conjunt de mitjans necessaris per dur a terme una

finalitat determinada d'un procés complicat, en aquest cas un programa educatiu.

Matèria: Subconjunt dels continguts fonamentals necessaris per a la formació i posterior obtenció d'un títol. Pot dividir-se en assignatures o pot coincidir amb alguna d'elles.

Materials d'autoaprenentatge: Són els materials impresos, gravats o informàtics que poden ser utilitzats al mateix temps en diferents activitats i que, per si mateixos, constitueixen una activitat formativa programada. Alguns exemples són: textos programats, àudios, vídeos i programes informàtics, utilitzats aïlladament o conjuntament amb materials escrits. Aquí no s'hi inclouen els materials de referència com ara llibres, revistes o manuals .

Metodologia (docent): Conjunt de procediments que se segueixen en una exposició docent.

Metodologia d'avaluació: Mètodes i tècniques utilitzats per a la verificació o comprovació dels coneixements adquirits i de les competències desenvolupades.

Mòdul: Estructura del pla de formació. Parts del pla formatiu, en les quals s'agrupen coneixements i competències finals.

Motivació: garanteix que els estudiants adquireixin coneixement i competències de manera eficient. Igual que l'emoció, la motivació positiva envers una tasca d'aprenentatge incrementa significativament la probabilitat que els estudiants adquireixin els resultats esperats.

Objectius (educatius): Formulació dels resultats, pel que fa a coneixements, habilitats, valors o actituds, que hom espera aconseguir d'una determinada activitat formativa. Pels programes de formació i en funció del seu grau de concreció, es poden diferenciar els objectius generals dels específics o operatius. És necessari que siguin redactats de manera que només admetin una interpretació, i que siguin formulats tot fent referència a conductes observables i avaluables.

Perfil: Camp d'aprenentatge relacionat amb una àrea específica que condueix a l'obtenció d'una qualificació.

Planificació: Procés mitjançant el qual el docent organitza tots els elements que configuren les activitats del procés d'aprenentatge i les seves seqüències, tot adaptant-los als objectius que es proposa aconseguir i als tipus d'estudiants amb els quals treballarà. No obstant, el concepte de planificació docent té diferents significats, que van des de l'organització del procés d'aprenentatge fins a l'organització pedagògica i administrativa d'uns estudis o ensenyaments.

Planificació estratègica: procés pel qual, a partir d'un diagnòstic, es determina un seguit d'objectius coherents amb un escenari de futur possible i desitjat i es destria les diferents vies prioritàries que cal seguir per assolir-lo.

Portafoli: El Portafoli és una col·lecció de proves o evidències que demostren que l'aprenentatge personal necessari per exercir determinades competències ha estat completat. És un sistema d'avaluació formativa que consisteix en una recopilació de documents amb els quals el professional prova el seu desenvolupament professional.

Postgrau: Formació rebuda després d'obtenir el grau o la llicenciatura. Inclou els estudis d'especialització, mestratges i doctorats.

Pràctiques: Activitats formatives que connecten i impliquen l'estudiant amb la realitat del camp professional, tècnic o científic. Entre altres, tenen la finalitat d'aprendre a saber fer, a viure la complexitat i els problemes de la realitat, i a desenvolupar habilitats i actituds professionalitzadores.

Pràcticum: Conjunt d'activitats orientades a l'adquisició d'informació, coneixements, habilitats i actituds requerides per a

l'exercici d'una professió. L'objectiu del pràcticum és posar en contacte l'estudiant amb els diferents àmbits i activitats de la pràctica professional, per tal que els conegui en grau suficient per completar la seva formació teòrica i pugui orientar-se en el seu futur professional.

Professionalisme: És una vocació basada en la utilització del coneixement, l'aprenentatge o la pràctica d'una ciència o d'un art que la fonamenten i que es posen al servei dels altres. Els seus membres professen en llur àrea de treball un compromís amb la competència, la integritat i la moral, l'altruisme i la promoció del bé públic. Aquests compromisos formen part del contracte social entre professió i societat, pel qual s'atorga a la primera, com a compensació, el dret a l'autonomia en l'exercici del seu treball i el privilegi de l'autoregulació. Les professions i els seus membres han de retre comptes a aquells als quals donen servei i a la societat.

Programa: Conjunt aprovat d'unitats i mòduls de cursos reconeguts per a la concessió / obtenció d'un certificat o títol específic. Relació de les matèries que es tractaran en un curs.

Recertificació: Procés pel qual un cos professional reconeix periòdicament la competència de cadascun dels seus membres, amb o sense un període de reeducació formal. És indicativa (és possible exercir la professió sense ella). En alguns països *exigència periòdica de requisits per al manteniment del certificat d'especialitat*. (En general, sinònim de Revalidació).

Reconeixement, en el sistema ECTS: El reconeixement requereix que els crèdits aconseguits per l'estudiant en una universitat d'acollida puguin ser substituïts per un nombre equivalent de crèdits de la universitat d'origen.

Rellicència: Exigència periòdica de requisits per al manteniment de la llicència d'exercici. A Espanya, sinònim de *Recol·legiació*. És restrictiva (només és possible exercir la professió amb ella).

Resultats, d'aprenentatge (outcomes): Formulacions d'allò que l'estudiant ha de conèixer, entendre o ser capaç de demostrar un

cop finalitzat el procés d'aprenentatge.

Revalidació: Requereix que tots els professionals de la salut que desitgin continuar exercint en un país demostrin regularment que estan preparats per a fer-ho en la seva àrea d'especialitat (procés a través del qual un professional ha de demostrar que manté la seva competència per a exercir la pràctica de la medicina).

Seminari: Estratègia didàctica que consisteix en un espai formatiu o en el fet que un grup d'alumnes i el professor es reuneixen per a considerar, comprendre, dialogar, debatre, discutir, criticar un tema o aspecte tot intercanviant idees, informació, experiències, reaccions i conclusions.

Simposi: Reunió d'un grup de persones, especialistes o experts, capacitades sobre un tema, les quals exposen a l'auditori llurs idees i coneixements de forma successiva, i d'aquesta manera integren/creen un panorama complet al màxim sobre la qüestió que es tracti.

Stakeholders: Individus o grups que es veuen afectats per una organització i les seves activitats. Són els grups que tenen interès que l'empresa sobrevisqui. Aquests grups d'interès (persones o organitzacions) poden veure's afectats directament per les decisions de l'empresa en la qual estan involucrats.

Taller: Grup de persones, en un context formatiu, aprenen i experimenten les tècniques d'un camp determinat. Espai on es duen a terme activitats educatives de caràcter instrumental i manipulatiu orientades de manera individualitzada.

Taula rodona: Debat públic entre un grup reduït d'experts, que sostenen punts de vista divergents o contradictoris sobre un mateix tema; exposen de manera successiva i estan coordinats per un moderador. Sovint precedeix un col·loqui.

Treball pràctic: Activitat formativa en la qual l'estudiant realitza una tasca de forma autònoma i supervisada per un professor, per a poder obtenir un resultat.

Tutor: Professor, membre de l'equip docent o estudiant de cursos avançats, que té a càrrec seu un estudiant o un grup d'estudiants. La tasca del tutor és assistir l'estudiant durant el seu progrés i en les seves necessitats acadèmiques.

Tutoria: Acció docent d'orientació, dirigida a impulsar i facilitar el desenvolupament integral dels estudiants, i que contribueix a personalitzar l'educació, a canalitzar i a dinamitzar les relacions amb diferents segments d'atenció (docents, administratius, organitzatius, de serveis).

Validesa: Procés mitjançant el qual s'acumulen evidències empíriques sobre les relacions teòriques que donen suport i fonamenten el concepte que volem mesurar

- **Interna:** diferents indicadors del mateix concepte proporcionen resultats altament correlacionats
- **Externa:** les correlacions entre els valors obtinguts en la mesura de diferents conceptes coincideixen amb les relacions dels conceptes teòrics